

Velja po pošti:
za celo leto naprej .. K 40.—
za en mesec .. " 3.50
za Nemčijo celoletno .. " 45.—
za ostalo inozemstvo .. " 50.—

V Ljubljani na dom:
za celo leto naprej .. K 35.—
za en mesec .. " 3.—
V spravi prejemov mesečno .. 2.50

Sobotna izdaja:
za celo leto .. " 8.—
za Nemčijo celoletno .. " 10.—
za ostalo inozemstvo .. " 13.—

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna petstvarsta (72 mm široka in 3 mm visoka ali nje prostor)
na enkrat .. " po 50 v
za dva in večkrat .. " 45
pri večjih naročitih primorah popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:
Enostolpna petstvarsta K 1.—
Izahaja vsak dan izvenredno delje in praznike, ob 3. uri pop
Redna letna priloga vojni red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 59.

Političen list za slovenski narod.

Upraviništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun poštne branice po avstrijsko št. 24.797, ograde 28.511, bosn.-herc. št. 7363. — Upraviškega telefona št. 50.

SKUPNO POSVETOVANJE SLOVENSKE STRANK O POLOŽAJU.

Včeraj dopoldne se je vršila v Ljubljani skupna seja slovenskih strank, o kateri je bil izdan sledeči komunike:

Pod predsedstvom načelnika Jugoslovanskega kluba poslanca dr. Korošca so se danes posvetovali zastopniki Vseslovenske Ljudske Stranke, Jugoslovanske demokratske stranke in Jugoslovanske socialno-demokratske stranke o položaju, ki

Z ogorčenjem se je konstatiralo, da je c. kr. vlada uprizorila, da so nastopati tudi v imenu našega naroda Nemci in renegati, ki nikogar ne zastopajo, nego nasilni sistem, kateri preprečuje, da ne pride naše ljudstvo do politične svobode. Sprejet je bil oklic na slovensko ljudstvo, ki naj se objavi v dnevnikih.

Za hrbtom streljajo.

Na šentviškem taboru se je preteklo nedeljo sprejela tudi resolucija, ki pravi: Zaničevanje izrekamo vsem onim, ki v taki dobi za hrbtom streljajo na narodno vodstvo. Beseda: zaničevanje je tu na praviem mestu, ni le krepak govorniški izraz. In tudi delo, ki ga izvršujejo znani ljudje okrog deželne odbora sedaj med našim ljudstvom, se ne more označiti bolje kot z besedami: Za hrbtom streljajo na narodno vodstvo.

Še nikdar ni bil čas za naš narod tako veličasten, kot je v sedanjih dneh. Danes bomo zadnjo borbo za svoj narodni obstanek. Slep bi moral biti, kdor bi tega ne videl. Davni sen velepemcev o evropskem imperiju, ki bi se raztezal od Belta do Adrije, se hoče uresničiti. Ob Severnem morju bi bile stvari v velenemškem smislu nekako urejene — sedaj smo prišli na vrsto mi, ki nam je Bog nakazal prostor ob južnem evropskem morju. Ko je želja po samostojni jugoslovanski državi prešla v kri našega naroda, ko je naše vprašanje stopilo v najakutnejši stadij, tedaj so Nemci proglasili, da jugoslovanskega vprašanja ni več. Današnji »Grazer Tagblatt« oznanjuje, da se je jugoslovansko vprašanje skrhilo na slovensko vprašanje. Naj si Hrvti in Srbi uredijo državno življenje kakorkoli — rešiti je treba slovensko vprašanje, pohoditi nas na poti do morja. Ta pritisk, ki nas tlači, je velikanski. Nimamo opraviti le z narodom, ki je številno močan, ampak z narodom, ki je brezobziren, ki je v vojski silno obogaten in ki je, kadar je treba, požrtvovalen; pri ustavitvi nemškega Narodnega sveta za Avstrijo, ki se je izvršila dne 26. t. m., je en sam izmed navzočih daroval v tozadevne namene 100.000 K. Opraviti imamo z narodom, v katerega službo se je postavil

ves državni aparat od ministrskega predsednika, ki brez zavesti za silno odgovornost izrablja svojo moč, do zadnjega orožnika; opraviti imamo z narodom, kateremu se dotaka moč in vpliv po zvezah, ki vodijo preko meja naše monarhije. Naša sedanja politična konstelacija je posledica značaja nemškega naroda, je posledica našega dualističnega nemško-madžarskega državnega sistema, je posledica avstrijsko-nemške zveze. Naš narod bide boj za svoj obstanek z obžudovanja vredno energijo, ga bide s svežostjo in mladostno močjo, ki deluje med našimi brati v drugi polovici države kot posnemanja vreden zgled. Naš klub izvršuje ogromno delo, ki se prejšnjim nalogam državnozbornske delegacije niti primerjati ne dá, niti glede političnih, niti glede gospodarskih vprašanj. Naši poslanci hite s shoda na shod, in ko so naše najboljše moči na bojišču ali v tihih grobovih, se S. L. S. v svojem središču trudi, da izpelje trdno organizacijo stranke, ki bo zagotovila našem narodu prihodnje uspehe. Vse dela s podeseterjeno silo. Slovenske stranke se po dolgoletnem boju, v katerem so se načelna nasprotja dovolj jasno izkristalizirala, da jih ni mogoče več zabrisati, strinjajo v enotno falango, ker je treba skupnega odpora proti skupnemu nasprotniku. Slovenski narod si išče zavetnikov med severnimi in južnimi Slovani, ker bi ga sicer sovražna premoč strla; mi potrebujemo njih, kakor oni nas.

Kdor malo trezno premotri svetovne in naše ožje državne dogodke, bo moral sprevideti, da Slovencu zdrava pamet narokuje tisto politiko, ki jo vodi S. L. S. Sprevideti bo pa moral tudi, kako pogubna je tista pot, ki so jo ubrali ljudje takozvane Kmečke stranke. Medtem ko bide naš narod svoj odločilni boj za kosček svobode, sede oni skriti v dvoranah deželnega dvorca, s posmehom spremljajo

ta heroični upor poldruga miliona proti gigantu, spletkarijo in podkupujejo brez strahu, da pride dan obračuna, se vesele nemških volkstagov in vseh ukrepov proti našemu narodu, grdiijo naš jezik s tonom, duhom in pisavo, kakršno ima edino »Štajerc«, trgajo zedinjujoči se narod na deželne meje in ga drobijo v podstranice, razbijajo Jugoslovanski klub, ki je naša glavna politična opora, preprečujejo vsako zvezo s Čehi in Hrvati, s katerimi se naša politična moč vsestransko krepi, ovajajo, sumničijo, groze — zastrupljajo srce našega ljudstva.

Tisti, ki gredo za njimi, ne vedo, za kom gredo. Malo jih je; ni jih toliko, da bi mogli osnovati svojo stranko. A naš čas je tak, da je škoda vsakega našega človeka, da se pogreša slednja roka, ki ni pri narodnem delu. Še uspešnejše bi bilo naše delo, ko bi ne imela centralna vlada v naši deželi moč, ki jo napak informirajo, ji dajejo poguma za persekucije, odobra-vajo njeno nasilje in jo begajo s praznimi nadami. Še intenzivnejše bi bilo naše delo, ko bi ne imeli za svojim hrbtom ljudi z napeto puško.

A tudi to mora biti. V velikih gibanjih naroda, so bili, kakor nas uči zgodovina, vedno taki pojavi. Prenesimo tudi to največjo sramoto slovenske politične sedanjosti; a tiste, ki so je krivi, ima in bo imelo slovensko ljudstvo eno samo besedo, eno samo čuvstvo in to je — zaničevanje!

Po sprejemu.

Nemški listi se obširno bavijo o sprejemu južnih Nemcev in nemškutarjev pri cesarju. Objavljajo komentarje, ki pričajo, da nemška srca zopet enkrat močno bidejo v zavesti dobljene zmage. Mi bi ne smeli pisati komentarjev k tej avdijenci, ki bo živela v spominu zgodovine, a v drugačnem, nego pričakujejo Nemci. Zato citiramo le, kar piše o sprejemu na dvoru graški »Arbeiterwille«:

Ne preiskujemo, če je ustavno ali celo demokratično, da narodnost kake dežele proti drugi narodnosti kliče krono na pomoč. Trdi se, da je to posebno možato, česar tudi ne presojamo, ker se bojimo, da ne sodijo tako kakor mi, cenzorji, ki v zadnjem času posebno intenzivno delujejo. Samo obsebi umljivo je, da z deputanti nismo enakih misli. Koroško zastopstvo, oziroma njen govornik, je ugovarjal proti politični, oziroma narodni delitvi dežele. »Mislimo in čutimo staroavstrijsko; sledeč domoljubnemu čustvu izražamo, naj ostane vojvodina Koroška nerazdeljena, kakor dozdaj,« je rekel deželni glavar pl. Aichelburg. Govoril je tudi o varstvu pota k Adriji, sicer je pa bil v hujšanju proti jugoslovanski deklaraciji zmeren. Drugače je nastopal gospod Ornič, govornik južnoštajerske deputacije. Brez velikih besedi moč ne more govoriti in govoril je v imenu Spodnje Štajerske. Nudila se bo še prilika, da v številnih svetlih njegovih pretiravanjih. Naštevati je spodnještajerske čete, ki so se bile hrabro s sovražnikom. Med temi tisočerimi jih je pač zelo malo, ki soglašajo z njegovo politiko in ki bi mu dovolili, da govori v njih imenu. Nacionalni meščanski zastopniki so pa že navajeni, posebno če se zbere eno ali dve dvanajststorični županov, da govore kar v imenu Nemcev in še — Slovencev. Nič jih ne ovira okolnost, da sedanjí občinski volilni red ne legitimira županov zastopati ljudstvo, kar se mora glede na Sp. Štajersko še posebno pribiti, ker temu, kar so govorili, gotovo ne pritrjuje večina štajerskega prebivalstva.

Ornič je rekel med drugim: »Vedno večje hujšanje našega ljudstva tvori resno nevarnost. Od parlamenta pričakujemo pomoči zama. Poslalo nas je sedaj naše ljudstvo, da naprošamo Vaše Veličanstvo mogočne besede, s katero se precej končajo spletke, ki glodajo epotnost naše monarhije. Od parlamenta ničesar ne pričakujemo, ker je to hiša večnih sporov. Prosimo goreče: Vaše Veličanstvo naj po krmarju države tudi brez parlamenta prouči državne potrebe in okredi z enotnim

poveljstvom in državnim jezikom enotnost države in uveljavi s samoupravo Dalmacije in Galicije stari preskušeni državni zvesti vpliv našega ljudstva.« Ornič je tudi zahteval, naj se krši ustava! Preko ustavnega zastopstva naj se uvede nemški državni jezik in izločita naj se Galicija in Dalmacija. In zaklical je, naj postopa cesar trdo proti tistim, ki psujejo avstrijske kmete in meščane radi njih zvestobe državi z besedo in s pisavo; še bolj trdo proti tistim, ki napadajo državni zveste uradnike z besedo in pisanjem in ponižujejo njih ugled; najbolj trdo, da neizprosno, pa proti vsem tistim, ki ogrožajo državo in krono z besedo in pisanjem, zadnje čase pa celo z državi nevarnimi dejanji. Uradno poročilo o sprejemu ne poroča, če niso bili nekateri člani deputacije takrat v zadregi. Znani gospod Linhart, nekdanji slovenski socialni demokrat temnega spomina, zdaj »nemško-slovenski kmečki voditelj«, je govoril celo, da potrebujejo gospodje, ki so prišli, moralne zastave, besede moči, ki jo more spregovoriti le cesar; ta beseda bo njih meč v veliki nevarnosti, ki se kopiči na jugu kot jugoslovanska revolucija.

Cesar naj spregovori to besedo, potem izgine vsaka nevarnost prestolu in kroni. Umljivo je, da cesar gospodom ni odgovarjal enako. Odgovarjal je v tistih smereh, ki so nam že znane iz izjav ministrskega predsednika. Gospodom je izjavil, da se morajo pogoji narodnega in kulturnega razvoja posameznih narodov zboljšati; vlada dela na to, da dobi vsestransko zadovoljivo rešitev temeljnih vprašanj, ki se more rešiti le v avstrijskem okviru, ki ne sme v najmanjši meri omejevali zgodovinskih posebnosti dežela in njih skupnosti, prostosti velikih gospodarskih potov, dušnih in materialnih temeljev strnenosti, sile in procvita državnega ustroja. Odposlanec naj ne skrbi, da se more širiti neovirano nasprotno agitacijo in da bi se uveljavila v bodočem oblikovanju reči. — Seveda so pričakovali gospodje nekaj več. V časih rajnega Stürgkha se je pokazala njih srčna želja. Temeljni nazor njih politike je pač, da se smatrajo za nekaj drugega, kar so. Če bi bila Avstrija ali le samo Štajerska navezana na nje, bi bilo slabo za državo in deželo. To je pokazala preteklost, to kaže sedanjost in pokazala bo tudi bodočnost.

Mariborsko pismo.

Maribor, dne 27. maja.

»Slovenska kmeška zveza« in »Poslovalnica spodnještajerskih slovenskih poslancev« v Mariboru osnujeta skupno pismo, v kateri bodo dobivale stranke pojasnila v zadevi podpor, vojaških prošelj in dopustov. Pisarna bo delala tudi razne prošnje ter šla strankam tudi sicer v vsakem oziru na roko. V slučajih potrebe, bo obveščala poslance, da bodo posredovali osebno na pristojnih mestih. Taka pisarna je bila v Mariboru nujno potrebna, ker naši ljudje dosedaj dostikrat niso vedeli, kam naj se obrnejo v slučajih potrebe, vsled česar se je le prepogostno dogodilo, da so padli v roke brezvestnim zakonitnim pisarjem in njih priganjačem, ki so zahtevali za čisto navadne prošnje naravnost nesramno visoko plačilo. Priporočamo posebno častiti duhovščini, učitelstvu in našim županom, naj opozore v slučaju potrebe ljudstvo na to pisarno, ki začne poslovati dne 1. junija t. l. v Cirilovi tiskarni, Koroška ulica 5 v prvem nadstropju na desno.

Nemški listi poročajo, da je minulo nedeljo neki Slovenec v Limbušu zabodel nemško-rajnovskega konduktarja Lanricha. Kot vzrok navajajo nemški listi nemško petje Lanricha in tovarišev. Po mnenju »Marburgerce« sta tudi za to odgovorna dr. Korošec in dr. Verstovšek. Z ljudmi okoli »Marburgerce« seveda ni vredno, da bi se prerekali. Naj se jim tudi stokrat dokaže, da je nekaj belo, oni bodo rekli, da je črno, ravno tako, kakor hočejo dokazati, da je ena (nemška tretjina v državi) več kot dve (slovenski tretjini).

ga in socialnega programa ter mu ostane-
mo zvesti. Uspešno prizadevanje v obram-
bo krščanskega značaja našega narodnega
življenja je po našem prepričanju najbolj-
še delovanje v interesu narodne celote in
njene ogrožene pravosti.

Končno je bila obnovljena narodna
obljuba z dne 13. aprila in so zaorili
ubrani zvonki glasovi mogočne himne »Kje
domov mi?«, nakar se je zborovanje
razšlo.

Vojna poročila.

AVSTRISKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 27. maja. Uradno:

Italijani so napadli v zvezi s poizved-
bami, izvedenimi 25. majnika, včeraj z več
bataljoni alpincev, katere je podpiral naj-
težji ogenj artiljerije in min, naše posto-
janke južno od prelaza Tonale. Mali del
naših črt so vtisnili nekoliko nazaj, nato
smo zabranili nadaljnje prodiranje sovra-
znika.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 27. maja. Veliki glavni stan:

Ob uspešnem podjetju jugozahodno od
Méterene smo ujeli Angležev. Topovsko
delovanje je oživel na bojni črti šele po-
poldne. Sovražno topništvo je posebno
delovalo v ozemlju Kemmela, na severnem
bregu Lyse, med Arasom in Albertom in
na zahodnem bregu Avre.

Berlin, 27. maja zvečer. Uradno:

Topovski boji so se poosttrili v bojnih
odsekih na Flandrskem in ob Lysi, na bo-
jišču na obeh straneh Somme in ob Avri.

Bitka se bije od danes zjutraj južno
od Laona za Chemin des Dames. Čete nem-
škega cesarjeviča so vzele z nasokom
gorsko pobočje v celem njegovem obsegu
in so zapletene v boj ob Aisni.

Politične novice.

+ Priročba ljubljanskih dnevnikov. Z
ozirom na včerajšnje konfiskacijo oklica,
ki so ga izdale Vseslovenska ljudska stranka,
Jugoslovenska demokratična stranka
in Jugoslov. socialdemokratična stranka na
slovensko ljudstvo so se uredništva vseh
slovenskih ljubljanskih dnevnikov prito-
žila na notranje ministrstvo.

+ Tabor na Vrhniki. V nedeljo, dne
2. junija ob 3. uri popoldne bo na Vrhniki
v »Društvenem domu« manifestacijski shod
za jugoslovensko državo. Govorili bodo
državni poslanci dr. Anton Korošec,
Jože Gostinčar, dr. Otokar
Rybač in urednik Franc Smodej.
Vsi na shod!

+ Manifestacijski shod v Družmirju
prepovedan? Graška »Tagespost« poroča
iz Celja, da je shod v Družmirju, ki bi se
moral vršiti na Telovo, prepovedan.

+ Koroški in štajerski romarji na
Dunaju. Z Dunaja, 26. maja: Nekaj nepo-
pisno ganljivega je bilo včeraj, ko smo za-
znali, da so se Lučovnikov stric s svojimi
brati vrnili kot izgubljen sin nazaj med
brate Slovence. Vsi judovski, krščanski in
liberalni listi so navajali imena koroških
romarjev ter so pri večini njih slovesno
naznanjali, da so Slovenci. Kdaj smo mi
to gospodu Lučovniku, Mihorju, Glančniku,
Žerjavu in drugim dopovedovali, zama! Na
Dunaj so morali priti, da so jih spo-
znali, kaj so. To nas iskreno veseli, da so
se našli skupni v skupnem slovenskem
imenu. Veseli nas pa še bolj, da je dunaj-
ska mestna občina pokazala tako naklo-
njenost napram nam ter kakor zgrešana
reva in v pokoro, da so zadnjič nahrulili
Čehe v rotovski kleti, pogostila te naše
Slovence na mestne stroške v isti rotovski
kleti. Oča župan Weiskirchner so priredili
romarjem slavnostno pojedino, ali kakor
se v rotovski kleti po francosko reče
diner, ki je trajala od pol 7. do 11. ure
zvečer. Kdo bi mogel popisati vse dobrote
rotovške kuhinje! Dovolj je, če povemo,
da so bili romarji prav slavnostno veseli,
— Lučovnikov stric so si žarečega obraza
pripeli plavico na suknjič ter kadili dobro
dišečo smodko. Da so vtisi te pojedine in
sploh celega romanja še danes trajali, to
vam je porok 150 izpraznjenih butelj naj-
močnejšega rotovškega vina, okroglo 8
sodčkov piva. Izhod iz kleti ob 11. uri
zvečer je bil seveda čisto prozičnega
značaja, kakor pač hodijo Dunajčani ob
enajstih iz rotovške kleti domov. Pri ka-
terih vratih je odhajal iz kleti ptujski kmet
in tudi Slovenec gospod Linhart, slavn-
nemu občinstvu ne moremo povedati; mi ga
nismo mogli pozdraviti. Pa to se bo pre-
bolelo!

+ Karel Linhart pri cesarju. Nikdar
bi ne bili pričakovali, da bo kdaj Linhart
še govoril s cesarjem. Preteklost njegova
je res taka, da bi ga ne bili smeli tisti, ki
imajo dolžnost proučiti preteklost »govor-
nikov« pred cesarjem, spustiti na dvor.
Dvorna navada zahteva, da smejo govoriti
cesarju le ljudje neomadeževane prete-
klosti. Seidlerja zadene velika krivda in
odgovornost, ker je pripustil Linharta h
kroni. Linhart je bil še v prvi polovici

prvega desetletja odločen socialni demo-
krat anarhistične struje. V Ljubljani je go-
voril na shodih v anarhističnem, republi-
čanskem smislu. Ne enkrat, večkrat je go-
voril proti monarhiji in proti dinastiji. Zav-
zema se je, mimogrede povedano, tudi za
slovensko vseučilišče in opozoril dr. Tav-
čarja nase, ki ga je nastavljal za sotrudnika
»Slovenskega Naroda«, a so ga tam kmalu
odslovili. Socialno demokratična stranka
ga je nastavila na to v Trstu pri svojem
glasilu, a tudi tam se ni držal in sicer se
ni sprl z voditelji socialne demokracije
radi nazorov, marveč za to, ker je mani-
puliral z znankami in dobro živel z de-
narjem, ki ni bil njegov. To se je takrat v
socialno demokratičnem časopisu javno
pisalo in bi moral to Seidler vedeti, predno
je izposloval dovoljenje, da sme govoriti
človek take preteklosti kroni. Voditeljem
socialne demokratične stranke se je smilil,
zato ga takrat niso izročili državnemu
pravdnstvu. Sicer je to umazano povest
pred leti natančno popisal tudi celovski
»Mir«, a ga jezični štajerčev urednik ni
tožil niti pred celovsko poroto! Linhart je
šel na to v Trbovlje, kjer se je usilil soci-
alno demokratičnim rudarjem za tajnika,
a ga je socialno demokratično vodstvo od-
stranilo. Nato je prišel Linhart h glasilu
ptujskega peka Orniča, k štajercu in se
prelevil iz anarhističnega republikanca v
— štajercijanca. Štajerska nemškutarja
kaže z Linhartom vso svojo dekadenco,
ker ni znala dobiti drugega govornika, ka-
kor kompromitiranega Linharta, kar je
nam popolnoma všeč, ker se je z njim kom-
promitirala sama in ker je kompromitirala
Seidlerja, ki je izposloval človeku take
»častne« preteklosti pristop na dvor in da
je zdaj »manipulant z markami« hoffähig.

+ Cesar upa na mir. »Neue Freie
Presse« poroča, da je cesar pri sprejemu
alpskih Nemcev izrazil tudi upanje, da se
mu bo posrečilo v bližnji bodočnosti skle-
niti mir.

+ Cesar v Budimpešti. 27. t. m. je ce-
sar sprejel zastopstvo kmetijskih korporacij
pod vodstvom poljedelskega ministra
Serenyija. Cesar je naglasil željo, naj bi se
v tej, kakor upa, zadnji dobi vojne zagoto-
vila prehrana vseh, ki so preskrbe potreb-
ni. Če morajo ogrski kmetje v to svrhu do-
prinašati žrtve, naj pomislijo, da s tem po-
spešijo konec vojske. Vlada bo pa tudi
ukrenila odredbe, ki bodo ogrsko poljedel-
stvo okrepile in rešile socialna in gospo-
darska vprašanja na tem poprišču. Na to
je cesar sprejel med drugim deputacijo
ogrskih trgovskih in obrtnih zbornic, za-
stopstvo Kronštata, deputacijo evangeli-
skih cerkva na Sedmograškem, ministrsk.
predsednika dr. Wekerleja in ministra za
prehrano princa Windischgratza.

+ Posveti hrvaških politikov v Bu-
dimpešti. Ban pl. Mihalovich in sekčni na-
čelnik Krišković sta se posvetovala 26. in
27. t. m. z ministrskim predsednikom dr.
Wekerlejem o vprašanjih, ki se tičejo Hr-
vatske. Nazaj v Zagreb sta odpotovala 27.
majnika.

+ Celovski »Volkstag« in resnica.
Kakor znano, je deželni glavar koroški
Aichelburg-Labia sklical binkoštni pone-
deljek vse vsenemce s cele Koroške, da
bi vzdignili protest proti delitvi Koroške
in priključitvi slovenskega dela Koroške
Jugoslaviji. Izdal je dež. glavar vsem obči-
nam oziroman njihovim (vsenemskim) pri-
stašem zaupna vabila. Slovenske, oziroma
jezikovno mešane občine pač skoro razen
par hajlovcev, niso bile načelno zastopane
kljub vabilom. Iz 13 spodnjekoroških, oz.
ziljskih občin sploh ni bilo udeleženca, še
manj pa kakšnega odbornika, ki bi nepo-
oblaščen rotli kor. Slovincem, kakor so
si dali nekateri hajlovci sami to pravico.
Zastopniki sedmih občin so celo med zbo-
rovanjem demonstrativno zapustili dvo-
rano. Vsa čast tem 20 občinam, ki se ne
dajo ujeti zanjkam vsenemcev. Bilo je na
tem bojnem zborovanju v dvorani udele-
žencev vstevši skoro vse celovsko uradni-
štvo 643, skupaj z g. deželnim glavarjem
vred. Na dvorišču se je zbralo radoved-
nežev okoli 250. Ni se zdelo vredno ured-
niku »Fr. St.« Lacknerju, da bi imel govor
na majhno gručo, kajti odstranil se je takoj
s hodnika in čakal, da pridejo pristaši iz
zaprte in zastražene dvorane; menda se
je zelo bal blamaže. Ko je prišel deželni
glavar s svojo gardo iz dvorane in prebral
»resolucijo«, je pa sam gospod deželni
predsednik Lodron-Laterano vzdihovaje
klical »hajle«, kajti med gručo na dvorišču
ni našel posnemalcev.

+ Proti Čehom. 26. t. m. je policija v
Pragi razpustila ustanovni občni zbor če-
ške državnopravne demokratične stranke,
ker prireditelji niso imeli natančnega zapi-
ska o vseh navzočih. Za 27. t. m. sklicani
shod volilcev, na katerem so imeli govoriti
poslanci dr. Fiedler, Klofač in dr. Win-
ter, je policija prepovedala. — Dne 27. t.
m. je policija razveljavila odredbo o ra-
nem zapiranju gostin in hišnih vrat.

+ Za Plzen. Plzenski nemški narodni
svet je v svoji zadnji seji ob navzočnosti
zastopnikov nemških strank in društev
sklenil protest proti prepustitvi plzen-
skega nemštva v novi okrožni naredbi.

+ Nemški narodni svet za Avstrijo.
25. in 26. maja so zborovali na Dunaju
nemški narodni sveti za Češko, Dunaj in
Nižjeavstrijsko, Srednje in Spodnje štajer-
sko, Koroško, Kranjsko, Tirolsko, Trst in
Primorje in Galicijo ter ustanavljajoči se
svet za Zgornjo štajersko. Sprejeli so reso-
lucijo, v kateri pravijo med drugim: Spr-
čo avtonomističnih in državni sovražnih za-
htev, ki jih sporazumno stavijo zunanji in
notranji sovražniki Avstrije in nemškega
naroda, so državi in narodu zvesti krogi
prisiljeni, da ponosno zahtevajo tesnejšo
strnitev državne celote in okrepitev držav-
ne enotnosti. Med temi zahtevami je na
prvem mestu uvedba nemškega državnega
jezika. Okrožna razdelitev na Češkem je
za Nemce sprejemljiva le pod pogojem, da
se reši jezikovno vprašanje v smislu veli-
konočnega programa in uvede nemški dr-
žavni jezik. Okrožna razdelitev pa nika-
kor še ni tista preuredba države in tista
pojasnitev njenega razmerja do nemškega
naroda, ki se je tekom vojne izkazala kot
neodoljiv in neobhoden pogoj za varen
obstanek države v bodočnosti. Zapadna
Avstrija, ki obsega jedro habsburške mo-
narhije in je bila tudi vedno nositeljica zu-
nanje politike, se ne sme z avtonomistični-
mi poizkusi še bolj oslajati, marveč se mo-
ra državno tem tesneje strniti, čim rahlej-
ša bo vsled bodočega stališča Galicije in
ustanovitve samostojne ogrske armade
vez, ki veže pod habsburško-lotarinškim
žezlom združene države. Samo močna cen-
tralistična državna oblast bo mogla uspe-
šno varovati nemške manjšine, ki so s svo-
je strani zopet najboljša opora enotne dr-
žavne misli, ki mora najti svoj izraz pred-
vsem v uvedbi nemškega državnega jezi-
ka. Varna pot do Adrije za celokupno
nemštvo je brezpogojna državna potreba,
kakor je pokazala vojna. Že zato se mora-
jo vsa avtonomistična slovenska stremle-
nja tudi v okviru deželnih meja najodloč-
neje odkloniti in gospodarsko ter kultu-
rno pospeševanje Jugoslovancev je dopust-
no le v toliko, v kolikor se s tem ne oško-
dujejo nemške koristi. Ravno tako odločno
se morajo pobrigati in zatreti vsa prizade-
vanja za ustanovitev slovaško-češke avto-
nomije bodisi v mejah Avstrije ali pa s pri-
ključitvijo slovaških pokrajin na Ogrskem.
Z novo ureditvijo poljskega in ukrajinske-
ga vprašanja bi se mogel nemški narod
sprijazniti le tedaj, ako bi se politični, go-
spodarski in kulturni interesi nemških
manjšin v teh ozemljih popolnoma zavarovali.
Naznanjeno poglabitev nemško-av-
strijske zveze pozdravljajo, vendar so pa
popolnoma edini z izjavo ustavne in sre-
diščne stranke gosposke zbornice, da mora
biti notranja politika države z zunanjo
v polnem soglasju. Ako se je torej država
odločila za ohranitev zveze z Nemčijo, po-
tem mora tudi v notranji politiki priti vod-
stvo v roke tistih krogov, ki odobravajo in
z vso vneto podpirajo zunanjo politiko.
In to so Nemci. Odklanjajo očitek, da je
boj proti neodločni, sem in tja omahujoči
vladi boj proti državi. Zavzemajo se in se
bodo za državno tesno sklenjeno avstrijsko
državo nekdanjih nemških zveznih de-
žela. Federalistična Avstrija pa ne bi bila
več država, s katero držimo, marveč nova
tvorba, na katero nas ne veže razmerje
zvestobe in ki naj bo pripravljena na naj-
brezobzirnejši boj z nemške strani. Ko so
tako znova razgalili vso svojo politično
omejenost in slepo zagrizenost ter zagro-
zili državi z odpovedjo zvestobe, so skle-
mili ustanoviti »Nemški narodni svet za
Avstrijo«, sprejeli glavne točke pravilni-
ka in izvolili naslednje začasno načelstvo:
Profesor dr. Geyer, prof. dr. Samassa, dr.
Schachermayer, prof. dr. pl. Wottawa,
dr. Kleckler, dr. Titta in dr. Ambrositsch.
Posle vodi začasno pisarna Nemškega kluba.
Kot prvi prispevek za pokritje stranki-
nih stroškov je dal eden navzočih 100.000
kron.

+ Proti Conciju. Proti tirolskemu dr-
žavnemu poslancu in deželnemu podglav-
varju dr. Conciju so pričeli tirolski Nemci
gonjo, ker se je udeležil praških slavnosti.
Tirolski deželni odbor je slovesno prote-
stiral proti temu, da se je deželni odbor-
nik in podglavar udeležil slavnosti v Pragi
in obžaluje, da ga ne more izločiti iz svoje
srede. Tudi tržaška Assoziazione Politica
Adriatica je poslala na naslov dr. Seidlerja
slovesen ugovor proti dr. Conciju. —
Seveda se voditelj tirolskih italijanskih
katoličanov teh protestov ne bo ustrašil.
Ravnatko tudi ne pisanja »Resnice«, ki
se je znašla to pot glede Concija v brat-
skem objemu s tržaškimi Italijani in vse-
nemškim tirolskim deželnim odborom, ko-
jega deželni glavar dr. Schrafl je odpove-
dal na Volkstagih zvestobo državi in di-
nastiji. Pričakujemo, da se »Resnica« pri-
druži protestom tirolske vsenemške avto-
nomne uprave. To bo lepa družba. Tržaški
Italijani, tirolski velenemci in dr. Suster-
šič.

+ Tirolci pri ogrskem prehranjeval-
nem ministru. 27. t. m. je prišla v Budim-

Slovaški narod manifestira.

V nedeljo, 12. t. m., se je vršil v Ogr-
skem Brodu velik shod, ki je bil slavnost-
na manifestacija slovaškega naroda za
državnopravne vzore, za mednarodni mir,
za gospodarski povzdig in krščanski zna-
čaj narodne osvete. Dvorana Občanske
Besede in več drugih sob je bilo polnih
mestnega prebivalstva in okoličanov z
mestnim županom Heroldom in z mnogi-
mi župani kmetijskih županstev. Govorili
so poslanci: dr. Hruban, ravnatelj Kadl-
čak ter prof. Šramek. Soglasno je bila
sprejeta naslednja resolucija:

Zbrani na javnem shodu v Ogrskem
Brodu v nedeljo, dne 12. maja 1918, ob
navzočnosti svojih deželnih in državnih
poslancev dr. Hrubana, ravnatelja Kadl-
čaka in prof. Šramka:

1. Obetamo, da zdržimo složno in zve-
sto s celim narodom v pravičnem boju za
vse pravice češkega naroda, dokler ne bo
dosežen zaželeni cilj: to je lastna samo-
stojnost v zvezni državi habsburško-lota-
rinske monarhije.

2. Bratov ogrskih Slovakov v boju za
njih narodni obstoj ne zapustimo, posebno
mi, ki od blizu že več desetletij vidimo vse
njih bolešno trpljenje.

3. V poslednjem trenutku resno sva-
rimo vladne kroge pred enostransko re-
šitvijo češkega vprašanja, z napravo okr.
glavarstev. Doba, ko so gospodarske raz-
mere skrajno napete, je najmanj priprav-
na za čine, v katerih bi ves narod videl
svojo zgodovinsko domovino raztrgano.

4. Hrepenimo in kličemo po splošnem
miru po načelu neumornega prvoboritelja
za končanje vojske, Benedikta XV., izra-
ženem v noti z dne 1. avgusta 1917. leta
za sporazumni mir. Vsak drug mir ne bi
bil trajen in bi imel v sebi nove nesreče
in novih vojnih zapletljajev. Zato srčno
pozdravljamo plemenito prizadevanje Nje-
govega Veličanstva našega cesarja in kra-
lja Karla I., ki želi s sporazumnim mirom
med vsemi narodi in državami napraviti
konec strašni bedi večletne vojske, pod
katero tako strašno trpimo in propadamo.

5. V gospodarskem vprašanju si do-
voljujemo temeljite preosnovne pri aprovi-
zaciji, izrekamo se proti centralam, ka-
tere se niso obnesle in kojih nadaljnji ob-
stoj bi bila poguba za vse naše gospodar-
stvo in ljudsko prehrano.

6. Protestiramo kar najodločnejše
proti smotreni kršitvi deželne in občinske
samouprave. Ta centralistična prizadeva-
nja moramo ne le v interesu avtonomije,
temveč tudi v našem gospodarskem in so-
cialnem interesu vedno in povsod dosled-
no pobijati.

7. Svojim poslancem se najlepše za-
valujemo za njih delo, izvršeno v prid
našemu narodu. Stavimo v nje vse zaupa-
nje in jih prosimo, da bi v skupnih narod-
nih zadevah složno nastopali s poslanci
vsakega naroda, a pri tem ne odnehamo od
svojega ostalega kulturnega, gospodarske-

pešto tirolskega deputacija pod vodstvom deželnega glavarja Schraffa in se oglašila pri ministru za prehrano princu Windischgratzu, katerega je prosila za pomoč v živilih. Minister je obljubil Tirolcem delno pomoč. Zelenjavo, krompir in drugo bo Tirolska dobivala z Ogrskega. Nato se je poslanstvo oglašilo tudi pri predsedniku skupnega prehranjevalnega odseka gen. m. pl. Landwehr in predsedniku avstrijskega prehranjevalnega urada Paulu. Oba sta obljubila pomoč iz Ukrajine.

Poljske legije v okolici Vidma. »Kurier Lwowski« poroča, da se nahajajo poljske legije v taborišču blizu Vidma. Častniki in vojniki so brez orožja in ne izvršujejo nobenih vaj.

Ukrajinsko-ruska pogajanja. V večerni seji 26. t. m. ukrajinsko-ruske delegacije razprava o pogojih premirja še niso zaključili. Predsednik sovjetske delegacije je ugovarjal predlagani mej, ker ne odgovarja sedanjim vojaškim postojankam. Vprašal je tudi, kakšno vlogo imajo nemške čete. Ukrajinski predsednik je odklonil odgovor, ker ni pooblaščen, da govori za oblast poveljstva Nemčije, ki je zaveznica Ukrajine.

Buchanan o bodočnosti Rusije. »Times« poročajo: Bivši angleški veleposlanik v Petrogradu je govoril v rusko-angleškem klubu v Londonu govor, v katerem je izjavil: »Četudi je razpadla Rusija v veliko republik, je močnejša, kot je bila prej. Kljub dogodkom minulih mesecev je Anglija ne sme zapustiti, ker se jo sicer polaste Nemci.«

Diplomacija entente zapusti Rumunijo. Iz Jase se poroča: Italijanski poslanik baron Fasciotti, belgijski poslanik pl. Ypersele de Striehu in srbski poslanik Marinković so zahtevali potom rumunske vlade prost odhod domov.

Preiskavo proti bivšemu francoskemu ministru Caillauxu bodo, kakor poroča »Figaro«, te dni zaključili.

Sodbe angleških državnikov. Mario Borsari je poročal »Secolo« o svojih razgovorih z Lloydom Georgem, generalom Smutsom in z Robertom Cecilom. Lloyd George je izrazil svojo zadovoljnost, ker se bore zdaj tudi Italijani na strani zaveznikov v Franciji. Rekel je, da je gospodarski položaj v sovražnih deželah resen in pristavil: »V Nemčiji ne pričakujem revolucije, a mislim, da zgubi vojaška stranka svoje pretežje, ko se izjalovi nemška ofenziva in ker Nemci ne bodo dosegli svojega bistvenega cilja. General Smuts je govoril posebno o svojih pogajanjih v Švici. Rekel je, da bo sodba o njegovih razgovorih v Švici napačna. »Šel nisem v Švico,« tako je izjavil, »da dosežem z Avstrijo poseben mir na škodo zaveznikov. Šel sem tja v popolnem soglasju s francosko in italijansko vlado radi vprašanj, ki tičejo koristi zaveznikov in ki se morajo še pojasniti. Nikdar nismo nameravali skleniti z Avstrijo posebnega miru brez vednosti Italije.« Cecil je rekel: »Opazili ste, da Anglija ni bila še nikdar tako odločna, kakor je zdaj. Naši ljudje zdaj umevajo, da kadar govori Nemčija o miru, uganja le hinavščino. Ne preostaja drugega, kakor da vztrajamo v boju, naj stane, kar hoče.«

Razširjena brambna dolžnost v Ameriki. »Daily Telegraph« poroča iz Washingtona: V senatu so stavili predlog, s katerim naj se zviša starostna doba brambne dolžnosti od 31. do 45. leta.

Listu »Glas Slovenaca, Hrvata i Srba« je odvzet poštni debit za Črno goro.

Ljubljanska porota.

Pretep med delavci in vojak. Med delavci stavbene tvrdke brata Rodlich in Berger in med ogrskimi vojak. v Godoviču je vladala nekaka napetost. Neko nedeljo mesca januarja popoldne so sedeli v gostilni Katarine Zagoda pri oni mizi četovodja Anton Balogh in poddesetnika Julij Bodya in Ignacij Kirschenhofer, pri drugi mizi je segel obtoženi Anton Jurančič, 22 let star, iz Brinja v družbi svojih sodelavcev. Prišel se je ples in vsled plesa je nastal prepir med obdolžencem in četovodjo Baloghom, ki se je kmalu končal in Jurančič je zopet sedel k svojim tovarišem. Kmalu nato je zopet pristopil k mizi vojakov in brez povoda zasolil četovodjo za ušnico, ob enem pa hipoma potegnil stol. Četovodja je v svojo obrambo dvignil nož, na pomoč mu je pristopil poddesetnik J. Bodya. Jurančič je najprvo tega sunil z nožem v trebuh, nato se pa lotil četovodje, kateremu so delavci strgali stol iz rok. Četovodja je zbežal, a obdolženec je bežečega Balogha sunil z nožem v glavo, vrat, hrbet, desni nadlaket in levo roko. Težko ranjenega Bodyja so pripeljali v bolnico, kjer je vsled vnetja trebušne mrene drugi dan umrl.

Obdolženec dejanje priznava, zagovarja se le s tem, da je ravnal v silobranu, kar pa zaslusane priče zanikajo. — Porotniki so z 11 glasovi krivdo obdolženca zanikali, nakar je predsednik porotnega sodišča proglasil oprostilno sodbo.

Dnevne novice.

Knezoškoč dr. A. B. Jeglič častni občan vseh vipavskih občin. Iz Vipave smo prejeli danes sledečo brzojavko: Vse vipavske občine so imenovala prevzvišene knegoškofa dr. A. B. Jegliča za častnega občana v priznanje nemisljivih zaslug za jugoslovanski narod. Zupnik zveza.

Slovensko katoliško akademsko tehnično društvo »Danica« je na svojem običnem zboru dne 22. maja poslalo prevzvišenemu knegoškofu ljubljanskemu sledečo brzojavko: Od dvajsetletnici vstoličenja ljubljenskemu vladiki najprisrčnejše čestitke. Bog ohrani še mnogo let očeta in apostola Slovencev.

O priliki obletnice majniške deklaracije in 20letnega jubileja prevz. knegoškofa ljubljanskega, priredi »Kat. slov. izobraževalno društvo« v Škofji Loki dne 30. maja ob pol 9. uri zvečer v društvenem domu slavnosten večer. Na sporedu je poleg prizorov, deklamacij in petja tudi igra »Ob vojski«, ki jo je zadnji spisal pokojni oče majniške deklaracije dr. J. Ev. Krek. Proslavimo vsi skupaj naš narodni praznik!

Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči so dobili: nadporočnik 4. bos. herc. p. Oton Kovačič, poročnik 47. pp. Mihael Vauhnik in poročnik 64. pp. Jakob Kastelic. — Ponovno Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil poročnik 7. lov. baona Viljem Klopčič. — V drugi je dobil vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči nadporočnik 2. bos. herc. pp. Viljem Turk. — Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo in z meči sta dobila stotnik 49. pp. Avgust Furlani in poročnik 47. pp. Avgust Gobec. — Duhovski zaslužni križec 2. vrste na belorodnem traku z meči je dobil vojni kurat 87. pp. Ivan Drešar. — Ponovno Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil poročnik 128. polj. top. p. Franc Orožen. — Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil praporščak 17. pp. Vincenc Dular.

Odlikovanje. Cesar je podelil vojni križec za civilne zasluge 3. razreda sodniku v Ilirski Bistrici dr. Francetu Kovča in sodnemu nadoficijalu istotam Jožetu Ložak.

Vojaška vest. Za poročnike v rezervi so bili imenovani praporščaki v rez. Josip Oblak, Alojzij Kuralt, Alfonz Höningmann, Leopold Altmann, vsi pri 17. pp. »Cesarjevič«.

Promoviral je na dunajski univerzi doktorjem vsega zdravilstva starešina »Danice« gosp. Joža Kos. Naše najiskrenejše čestitke!

Dnevi darovanja za slovenske vojne slepce, invalide in sirote bodo v Ljubljani in po celi deželi v času od 1. do 4. junija (začno se prihodnjo soboto in trajajo do torka 4. junija). Dobra srca, z bogatimi darovi se spomnite teh največjih žrtev!

C. kr. vojaški zaklad za vdove in sirote in »Feniks«. Kakor posnemamo iz »Reichspost«, je v občinski seji na Dunaju dne 14. t. m. vložil občinski svetnik Kunschak obširno interpelacijo glede c. kr. vojaškega zaklada za vdove in sirote z zavarovalno družbo »Feniks«. C. kr. vojaški zaklad, ki je skupno dobrodelno društvo, tvori samo plašč za spekulativno akcijsko podjetje Feniksa, kateremu se je udinjal ves državni aparat od deželnih na-

mestnikov do davčnih uradov in dela z neznanjskim pritiskom in silo. Sliši se, da je c. kr. vojaški zaklad, ki nosi vse upravne stroške sam, dočim dela ogromen, večinoma državen aparat brezplačno za Feniksa. Dr. Weiskirchner je odgovoril, da o celi zadevi resno poizveduje, pri vladi skupno z nižjeavstrijskim deželnim odborom in poda poročilo v prihodnji seji. O stvari bomo se poročali, ker so bili tudi pri nas vsi davčni uradi, županstva i. t. d. za »patritotično akcijo« skoro prisiljeni sodelovati in veliko naših stotisočev ni doseglo svojega namena v korist dobrodelnemu društvu, ampak je na ta način iste spravilo zgoraj imenovano spekulativno akcijsko podjetje.

Predsednik osrednjega odbora apostolata sv. Cirila in Metoda umrl. Dne 24. t. m. je umrl v Olomucu češki organizator, vzoren duhovnik prelat dr. Jan Pospíšil. Pokojni je bil predsednik osrednjega odbora apostolata sv. Cirila in Metoda.

Naznanilo o sprejemu gojencev v kn. šk. zavod sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano za šolsko leto 1918/19. Učenci, ki žele vstopiti v I. gimnazijski razred v zavodu sv. Stanislava, naj se zgledajo v spremstvu svojih staršev ali njih namestnikov pri vodstvu zavoda v času od 1. do 16. junija. Prinesejo naj s seboj spisano prošnjo, naslovljeno na kn. šk. ordinarijat; kot priloge pa krstni list, potrdilo o cepljenih kozah in šolsko izpričevalo, ki izpričuje, da je učenec z dobrim uspehom dovršil ljudsko šolo. — Vodstvo kn. šk. zavoda sv. Stanislava, dne 15. maja 1918.

Iz D. M. v Polju. Štetje goveje živine in prešičev ter drobnice se je po ukazu c. kr. okr. glavarstva v Ljubljani dne 30. aprila zaključilo. Pokazale so se številke, katere, ako se primerjajo s štetjem pred 4 meseci, kažejo sledečo razliko. Mlade živine je bilo prej 61 glav, sedaj 130 glav, bikov je bilo prej 15 sedaj 16, telic prej 89, sedaj 86, krav prej 478 sedaj 360, volov prej 80, sedaj 73, prešičev prej 3 meseci 166, sedaj 88, nad 3 mesece starih prej 125, sedaj 218, ovac prej 23, sedaj 9, koz prej 24, sedaj 7. Nazadovani smo pri telicah, kravah in volih. Vzrok temu je v prvi vrsti pomanjkanje sena in pa vedne vojne dajatve. S skrbjo se oziramo v bodočnost. Letina kaže sicer lepo, toda napovedano je zopet popisovanje poljskih pridelkov, kateremu bodo sledile rekvizicije kot lani, če ne še strožje, zato se poljšča ubogih ljudi obup.

Vlom v cerkev. V noči od 20. na 21. t. m. je neznan zločinec vlomil skozi okno v župno cerkev v Žaltni. V zakristiji je ukradel srebrni kelih starinske vrednosti iz l. 1693. Iz tabernakelja je ukradel skoro novo monštranco, samo lunulo s sv. hostijo je pustil na pateni. Storitca zasledujejo.

Z Bleda. Ko se je naredilo v majniku po daljšem deževju lepo vreme, je zopet oživel jezero in zapel zvonček Marijin v romarski cerkvi. — Po dolgem času so prihiteli zopet v večjem številu romarji k jezerski Materi božji in pa mnogo izletnikov gledat »okolce« — to podoba raja. — Promet je pa omejen le na nedelje in praznike. — Cel čas med vojsko — zlasti ko se je začela, je promet počival oziroma civiliste so nadomestili vojniki. Zasedli so vile, šolo in hotele, v katerih so bile nastanjene tri bolnice. — Z lanskim jesenjo se je umaknilo avstrijsko vojaštvo nemškemu, pozimi pa so jo počasi odrinili in Bled se je oddahnil. Ker kakor drugje tako tudi pri nas množice vojaštva niso najnežnejše in najvestnejše ravnale s tujo lastnino. Nekatere vile in hoteli so močno trpeli, zlasti pa »Zdraviški dom« in drevedri. No pa vzete stvari se bodo že popravile in tudi ne bodo obiskovalcev preveč motile, ko bi ne bile želodčne vprašanja. V tem oziru je pa pri nas tako, da naj vsak tujec, ki misli kaj na Bled, pa bodi za eno popoldne ali za več časa, zaupa le na svojo aprovizacijo oziroma svoj nahrbtnik, drugače bo moral uživati samo lepoto, k večjemu, da bo poplaknil ta užitek z dragim vinom. Ni ne moke, ne sladkorja, ne mleka in zlasti mesa ne, tako da že mnogi domačini trpe občutno pomanjkanje. Tudi Bled težko čaka miru.

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Letno poročilo bo objavljeno v »Škofijskem listu«. Gg. poverjenike prosimo, naj priporočajo in razširjajo naš »Apostolski molitvenik«, ki bo najboljša podlaga organizacije Apostolstva sv. Cirila in Metoda.

Dražba občinskih lovov v celjskem okraju. Primerno § 15. zakona z dne 21. septembra 1916 dež. zak. št. 5 iz 1907 se bo zakup spodaj navedenih občinskih lovov ozemelj potom javne dražbe za dobo 6 let, to je od 1. julija 1918 do 30. junija 1924: v soboto, dne 1. junija 1918 ob 10. uri dopoldne na c. kr. okrajnem glavarstvu v Celju soba št. 3 po sledeče navedenih vskljnih cenah vršil in sicer: Občinski lov Petrovčev: površinska izmera 2820. 2747 ha za vzklicno ceno 1000 K; Občinski lov St. Pavel pri Preb.: površinska izmera 1992. 1873 ha za ceno 800 K; Občinski lov Polzela, površinska izmera 1482. 7128 ha za vzklicno ceno 800 kron;

Občinski lov št. Lovrenc o./P., površinska izmera 1159. 3570 ha za vzklicno ceno 500 kron. Vsak dražitelj mora pred pričetkom dražbe kot varščino položiti vzklicni ceni primeren znesek v gotovini ali vrednostnih papirjih. Drazitelj mora dražbene stroške takoj plačati, položiti enoletni zakupnini primerno varščino v gotovini ali vrednostnih papirjih, enoletno zakupnino in za kolkovanje pogodbe po lestvi II. potrebni znesek. Dražbeni akt je povržen odobrenju c. kr. okrajnega glavarstva v Celju.

Spremembe osebnega voznega reda na južni železnici. Počeni s 1. junijem t. l. se vozni red osebnih vlakov na glavni progi južne železnice nekoliko spremeni in sicer: Nočni brzovlak št. 5 Dunaj-Trst, vozi na progi Maribor-Ljubljana 20 minut kasneje ter prihaja v Ljubljano ob 6. uri 40 minut jutraj in odhaja ob 7. uri 01 minuta jutraj. Dnevni brzovlak št. 1 Dunaj-Trst odhaja iz Ljubljane 2 minuti kasneje, to je ob 6. uri 33 minut zvečer. Osebn. vlak št. 31 Dunaj-Trst vozi nekaj minut kasneje, iz Ljubljane ob 1. uri 36 minut ponoči. Osebn. vlak št. 35b Dunaj-Trst bo stal v Ljubljani 84 minut ter odhaja ob 3. uri 20 minut popoldne. Nočni brzovlak št. 6 Trst-Dunaj bo vozil nekaj minut preje, iz Ljubljane ob 11. uri 45 minut ponoči. Dnevni brzovlak št. 2 Trst-Dunaj ostane neizpremenjen. Osebn. vlak št. 32 Trst-Dunaj vozi nekaj minut preje, iz Ljubljane ob 2. uri 47 minut popoldne. Osebn. vlak št. 34 Trst-Dunaj ostane neizpremenjen. Drugi vlaki za civilno prebivalstvo sploh ne pridejo v poštev.

Roparski umor na Dunaju. Dne 23. maja je bila v odličnem hotelu »Bristol« na Dunaju umorjena uslužbenka tržaške baronice Vivante, gospa Earl. Morilec jo je dušil in večkrat zabodel ter ubil z nekim topim predmetom, kakor kažejo poškodbe na telesu. Potem je odprl hranilnik in vzel iz njega 400.000 K, last baronice Vivante. Zaprli so takoj nečaka baronice, zavarovalnega uradnika Emila Davida in neko njegovo uradno kolegino, ki se je nahajala pogostoma z njim v družbi. David je odločno tajil in skušal dokazati svoj alibi, kar se mu je deloma posrečilo. Policija je poizvedovala naprej in se ji je sedaj posrečilo ugotoviti Davidovega sokrivca. Po izjavah tega moža je sedaj dokazano, da je Emil David res morilec. V vratarju hiše Vasa-gasse št. 50 v 9. okraju je našel pomočnika. Juvele so namreč našli na podstrešju te hiše. Morilec David je rojen v Milanu in je že kot otrok prišel v Trst, kjer je bil vzgojen. Obiskoval je realko in nato absolviral trgovsko akademijo na Dunaju. Pozneje je dobil službo pri neki veliki eksportni trdnici v Hamburgu, ki ga je poslala v Buenos Aires. Ko se je vrnil v Avstrijo, je vstopil najprej pri brnški podružnici neke velike zavarovalnice, odkoder je bil pred 3 leti prestavljen h glavnemu ravnanstvu na Dunaj. Poročil se je z gosposično Elzo D., iz ugledne tržaške rodbine. Njegove premoženjske razmere so bile ugodne. Imel je 700 K mesečne plače, poleg tega je dobival od svojega strica barona Vivante in posebno od baronice manjše in večje vsote. Imel je tudi prihranke. Opoldne je kosil v vojni kuhinji, na večerjo je bil pa vedno povabljen k stricu.

Za slovensko šolo v Mariboru je ob priliki narodnega tabora pri g. Jagru v št. Vidu nabral g. Kristofič 127 K 18 vin. Denar se je odposlal g. dr. Hohnjecu v Maribor.

Glede besede »taublich«. Iz Belokrajine. V zadnjem »Slov. Učitelju« št. 5 pravi uredništvo, da naj bi rabili za to grdo nemško spakedranko, »vojak«, »potrjen«, »korenjak«. Zakaj? Saj imamo v slovensčini prav primeren izraz, ki pomenja menda pač isto, kar nemška beseda, in to je »sposoben«. Naši fantje, ki so bili lani na naboru v Črnomlju, so pravili, da jih je potrjeval hrvatski zdravnik s hrvatskim izrazom »sposoban«. Imamo toraj s Hrvati isti izraz. I. Š.

Ljubljanske novice.

Ij Slovensko ženstvo priredi v četrtek, dne 30. maja t. l. v veliki dvorani hotela »Union« družabni večer. Na programu orkestralne in pevske točke. — Vstopnina je 1 K za osebo. Preplačila se hvaležno sprejemajo v dobrodelne namene. Pričetek točno ob 8. uri zvečer.

Ij Sentjakobsko prosvetno društvo opozarja obiskovalce hrvaškega kurza, da se pouk namesto jutri vrši danes zvečer ob navadni uri.

Ij Grof Czernin v Ljubljani. Grof Czernin z rodbino se je 27. t. m. vrnil iz Opatije na Dunaj. Kosil je v Ljubljani na glavnem kolodvoru. Obed je bil pripravljen za 15 oseb.

Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov in katoliško mladeniško društvo vabita vse svoje člane, da se v četrtek, 30. t. m. udeležijo procesije sv. Rešnjega Telesa skupno pod društveno zastavo. Društvi gresta iz Rokodelskega doma ob osmi uri do glavnega vhoda stolne cerkve, kjer se uvrstita v procesijo.

Ij Ljubljana za »Vojaški dom« v Ljubljani. Prejeli smo od odbora za Vojaški dom: Oklic g. župana dr. Ivana Tavčarja za »Vojaški dom« v Ljubljani se je odzvalo že mnogo uglednih Ljubljancev z večjimi prispevki, katere so poslali mestnemu magistratu, oziroma odboru za Vojaški dom v Ljubljani. Zbirka za ta dom junakom, ki so s svojim junaštvom ohranili Ljubljano nepoškodovano, pa mora biti sijajna manifestacija hvalečnosti nas vseh. V ta namen se bo nekaj magistratnih slug oglasilo pri gg. trgovcih, podjetnikih, zavodih in drugih odličnih meščanih ter prosimo, da vsak prispeva kar največ mogoče, kajti ta dar bo tudi izraz naše radosti ob rešitvi cesarja iz Sočinih valov in izraz veselja ob rojstvu najmlajšega Habsburžana ter bodo imena darovalcev predložena Njegov. Veličanstvu v častni knjigi. Odbor za Vojaški dom v Ljubljani.

Ij Umrli so v Ljubljani: Tomaž Markovič, stolnik v p., 81 let. — Marija Kelbelj, žena železničarja, 33 let. — Ana Sofija Vesič, vdova podpolkovnika, 61 let. — Miroslav Grad, učenec, 13 let. — Fran Pozaršek, posestnik, 43 let. — Marija Kušar, gojenka trgovskega tečaja, 18 let.

Ij Za diabetike. V zadnji tozadevni notici smo pomotoma poročali, da morajo bolniki s sladkorno boleznijo prošnje za sladila vlagati na magistrat pravilno kolekovane. Prizadetim se tem potom sporoča, da so tozadevne prošnje koleka proste.

Ij Industrijski sladkor za pridelovanje sladolea. C. kr. urad za ljudsko prehrano je dovolil, da smejo kavarnarji za svoje obrti v mesecih juniju, juliju, avgustu in septembru spet izdelovati sladolea, za kar jim bo nakazana gotova količina industrijskega sladkorja. Ta sladkor pa ne smejo uporabljati za nobena druga osvežila (ledena kava, kavini sladolei i. dr.), kakor edino za sladolea, katerega smejo izdelovati samo v navedenih štirih mesecih. Kdor hoče v to svrhu imeti nakazilo za industrijski sladkor, mora vložiti pri mestnem magistratu neolokovano prošnjo, v kateri mora osobito navesti, koliko je lansko leto potreboval v to svrhu industrijskega sladkorja. Po preteku teh mesecev so te nakaznice neveljavne. Tudi slaščičarji in gostilničarji smejo v teh mesecih izdelovati sladolea, toda nimajo nobene pravice do posebnih nakazil ali do kakakega zvišanja sladkorne množine.

Ij Preskrbovanje državnih uslužbencev z živili. Kakor je znano, so bile vsled ukaza urada za prehranjevanje ljudi v posameznih deželah ustanovljene posebne gospodarske organizacije, ki naj oskrbujejo državne uslužbence z živili in drugimi potrebščinami. Na tozadevne prošnje je sedaj deželna vlada dovolila, da se smejo omenjene gospodarske organizacije na Kranjskem udeležiti tudi upokojeni državni uslužbenci in njih zaostali, ki uživajo državno preskrbnino. V okolišju mesta Ljubljana stanujoči državni upokojeni in njih zaostali, ki se žele pridružiti uradni organizaciji, naj zglase svoj pristop v času od 3. do vštete 15. junija t. l. pri skupni poslovni zbirki živil državnih uslužbencev v Ljubljani. Zglasitev se sprejme v času od 3. do 15. junija ob popoldanskih urah 2.—5. v računskem oddelku deželne vlade (Erjavčeva cesta 13). K zglasitvi je s seboj prinesiti potrebne dokumente (zadnji dekret, policijsko zglasnico in dr.).

Primorske novice.

p Helena Peternel (profuga Gioi, Cilento, Salerno, Italija) je pisala te dni podpisaniemu iz Italije: »Jaz sem Vam velikokrat pisala in mojemu očetu tudi, pa odgovora nisem dobila nikoli. Žali me močno, ker ne vem, kaj se je zgodilo z njim, ker ne vem, ali je živ ali ne. Mi smo zdravi, hvala Bogu. Pozdravljamo Vas vsi sinovi in hčerke, jaz njega hčerka Peternel. Prosim vas, gospod, sporočite tole dopisnico mojemu očetu.« — Odkrito moram povedati, da se jaz ne spominjam, kdo bi bila in odkod ta Helena. Ako kdo ve, naj opozori nato očeta in pa meni naj sporoči. Obloke p. Hudajuzina, Goriško. Josip Abram, vikar.

p V Urtali na Rumunskem je umrl dne 9. maja Mihael Piščanc, mirodilničar na Opčinah, v epidemični bolnišnici. Nakopal si je pri vojaki težko bolezen, ki ga je spravila v prerani grob — bilo mu je komaj 38 let. Pokojni je bil znan po celem Krasu, v Trstu in okolici kot skrben gospodar, ljubeč soprog in poštenjak od nog do glave. Bil je vzoren kristjan, ki se nikdar ni sramoval svoje vere, a bil je tudi navdušen narodnjak. Sedaj gotovo vživa za ves svoj trud zasluženo plačilo pri Bogu v nebesih. Pokoj tvoj! Lepi duši! A tvoji družini iskreno sožalje.

Narodno gospodarstvo.

g Legitimacije za nakupovanje za vojaško službo nezmožnih konj. C. kr. poljedelsko ministrstvo je dooznalo, da imajo

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

nekateri posestniki, ki hočejo kupiti za vojaško službo nezmožne konje, izdane legitimacije od župana, notarjev itd. odredilo, da so za nakup upravičeni le dotičniki, ki imajo legitimacije od politične oblasti I. instance, t. j. od okrajnih glavarstev, političnih ekspozitur in magistratov avtonomnih mest. Kdor nima legitimacije od teh oblasti, se k licitaciji ne bo pripustil. Edino te oblasti so merodajne, komu gre pravica za nakupovanje. V Avstriji izdane legitimacije pa ne veljajo za Ogrsko, na Ogrskem pa ne za Avstrijo. V legitimaciji mora biti navedeno število, koliko sme konj posestnik kupiti, če tega ni, potem dobi samo enega. Ako ima posestnik dobiti več konj, pa jih takrat ni bilo na razpolago, tedaj ostane legitimacija nakupovalnici in dobi potem ostalo število drugih. Za kako drugo nakupovališče se mora imeti zopet novo legitimacijo. Za vsakega prodanega konja dobi kupec kupno legitimacijo. Kdor tedaj ne izpolni teh pogojev, sploh ne bo smel k nobeni licitaciji.

g Nadomestni konji. Kakor že poročano, dobe oni posestniki, kateri so kupili od vojaške uprave za vojno službo nezmožne konje in so jim ti v gotovem času poginili, druge enake vrednosti. Ker so se pa ravno pri tem pokazale težkoče, je poljedelsko ministrstvo odredilo, da dobi nadomestnega konja le dotičnik, ki doplača diferenco izključne cene poginjenega in izključne cene (višje) nadomestnega konja.

Ljubljanska aprovizacija.

a V sredo, dne 29. t. m. dopoldne mogoče ne bo govejega mesa na trgu. Mestna aprovizacija naznanja strankam, da ji v sredo dopoldne mogoče dež. mesto za klavno živino vsled nastalih transportnih razmer ne bo moglo dobaviti goveje živine. Če ne bo mesa v sredo dopoldne, ga dobe stranke zanesljivo v sredo zvečer, ali najkasneje v četrtek dopoldne.

a Pšenični zдроб za otroke do 3 leta se bode oddajal v vojni prodajalni v Gosposki ulici po sledečem redu. Na vrsto pridejo stranke z izkaznicami štev. 1 do 300 dne 29. maja, štev. 300 do 600 dne 31. maja, štev. 600 do 900 dne 1. junija, štev. 900 do 1200 dne 3. junija, štev. 1200 do 1500 dne 4. junija, štev. 1500 do 1800 dne 5. junija, štev. 1800 do konca dne 6. junija. Za vsakega otroka se dobi 1 kg pšeničnega zdroba, kilogram stane 1 K.

Izgubljeno in najdeno.

Pozor! V nedeljo 16. t. m. je bilo na Brezjah odpeljano moško kolo znamke »Kinta«, črno pobarvano in ima na kolesih zelene črte. Pred nakupom se svari. Ako bi morebiti kdo kaj vedel o njem, naj blagovoli sporočiti podpisaniemu ali pa v samostan na Brezjah. Ivan Jakopič, Dunajska cesta 17 v Ljubljani.

Naša se je manjša vsota denarja. Dobi se v tobačni tovarni.

Naša se je zlata ovratna verižica. Dobi se pri Ferant, Ambrožev trg štev. 3.

IZGUBIL SE JE

v nedeljo zvečer srebrni držaj palčice v gostilni pri »Figovcu« ali v kavarni »Europa«. Prosi se, da bi pošteni najditelj oddal istega v pisarni g. Avgusta Tomažiča, Marija Terezijska cesta štev. 2, proti dobri nagradi. 1822

— Z Bleda nam pišejo: V ponedeljek, 3. junija, ob 9. uri dopoldne, se bode prodal dobro znani hotel Mangart na Bledu pri c. kr. sodišču v Radovljici potom prostovoljne dražbe. Več se razvidi iz večernejšega inserata.

V veliki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je naša dobra, iskrenoljubljena teta, gospodična

Marijana Terpotec

po dolgi mukopolni bolezni dne 27. t. m., ob 10. uri dopoldne, previdena s tolažili sv. vere, v Gospodu zapala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v sredo, dne 29. t. m., ob 1/4. uri popoldne iz hiše Rožna ulica štev. 39 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 27. maja 1918.

1818

Zaljujoči ostali.

Dober in trezen

1813

kočijaž

se sprejme v »Tovarni za klee« v Ljubljani (Leim-fabrik).

Prodaj dobro ohranjeno

moško kolo

s staro pnevmatiko. Vprašati je jutri, v sredo, ob 10. uri. Kje, pove upravništvo »Slovenca« pod »Kolo«.

Odgovorni urednik: Josip Gostinčar, državni in deželni poslanec v Ljubljani.

Kupim zopet

v vseh, tudi v malih množinah

Šelak, orange K 125.— za kg
Kafro v kosih " 120.— " "
Šelak, rubin " 100.— " "
Gumi arab., debel " 40.— " "
Boraks v kosih " 30.— " "
Salmijak v kosih " 30.— " "
Vinsko kislino, krist. " 72.— " "
Karnauba vosek (smola) " 70.— " "
Raffia Majunga " 40.— " "
Smirkovo platno št. 0-6 " 1-15 za polo
Pločevinaste skatle (80x30 mm) K 200.— za tisoč.

Jurij Fatudi, Budapest,

V. Lipót-körút 12.

1815

Prosijo se dopisi v nemščini.

Naslov za brzojavke: Indicator Budapest.

Za naložitev

8. vojnega
posojila

se sklepa isto kakor pri prejšnjih izdajah, potem našega vojno-posojilnega

zavarovanja

po najugodnejših pogojih.

„ANKER“

glavna poslovalnica

telef. 1196 GRADEC Rauberg. 20

Za Kranjsko: višji nadzornik Leop. Grünfeld, Ljubljana, Prisojna ul. 1.

Zahtevajte naše prospekte!

Proda se dobro ohranjeno

moško kolo

s staro pnevmatiko. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 1821.

Stranka brez otrok išče

stanovanje

obstoječe iz kuhinje in sobe. Ponudbe na upravo pod »junij«. 1819

Zlahtni grah

dozori v šestih tednih. Kilogram stane 19 K in se dobi v trgovini s semeni Sever & Komp., preje Peter Lasnik, Ljubljana. 1714

Kdo ur?

Kdo izmed vračujočih se ujetnikov iz Rusije bi kaj vedel o Janezu Ravnik iz Boh. Bele. Nazadnje je služil pri 27. pešpolku. Podatki naj se proti odškodnini pošljejo Antoniji Ravnik, Boh. Bela 24, Gorenjsko.

Razglas.

Lou

krajevne občine Sv. Ana nad Tržičem se bode dne 1. junija 1918 ob 10. uri dopoldne v občinski pisarni v Tržiču potom javne dražbe v zakup dal za dobo od 1. julija 1918 do 30. junija 1923.

Zakupni in dražbeni pogoji se zamorejo v pogledati pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Kranju med navadnimi uradnimi urami. 1705

Sprejme se zanesljivo

hlapec h konjem

proti dobri plači in z vso oskrbo — zadostno hrano, kot tudi preskrbo obuvala. — Poizve se: ZUPANSTVO OBČINE MOSTE PRI LJUBLJANI.

Kupim

1685

brinjevo olje

Sporočite množino in ceno na Fr. Cvek, Kamnik.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju

kot oficijelno subskripcijsko mesto sprejema prijave na

VIII. avstrijsko vojno posojilo

po originalnih pogojih:

I. davka prosto 5 1/2 % amort. drž. posojilo à 91 5/8 %.

II. davka proste 5 1/2 % odpovedljive drž. zakladnice à 95,50 %.

Tipkovine za prijavo in pojasnila so strankam brezplačno na razpolago pri naših blagajnah.

V našem se vzame gostilna

v ljubljanski okolici takoj ali pozneje. Cenjene ponudbe se prosijo na upravo lista pod št. »Gostilna«. 1790

Delniška družba kranjskih parnih opekaren Trnovo pri Ilirski Bistrici.

Proda se nekaj delnic. — Kje, pove uprava lista pod št. 1723.

Išče se

1805

meblirana mesečna soba

za takoj. Ponudbe na upravo pod št. »K. P.«

Nadomestilo mila

za pranje perila, izborni peneč in prekaša vse doslej v prometu se nahajajoče izdelke. 1 zavoj t. j. 5 kg K 12.—, 1 zavoj z 10 kg K 23.—. Preprodajalci dobe popust pri naročbi celega zaboja z 250 kosi. Belo mineralno milo za čiščenje rok in finejšega perila, 1 zavoj 32 kosov K 14.—, Nadomestek za toaletno milo v raznih barvah, lepo dišeč, 1 zavoj 32 kosov K 18.—, Toaletno milo s finim vonjem, roza barve, 1 zavoj 24 vel. kosov K 18.—, Razpošilja po povzetju. Pri večjem naročilu naj se pošlje polovica zneska naprej. Najmanj se more naročiti en zavoj vsake vrste. Izvozno podjetje M. Jünker v Zagrebu št. 39, Petrinjska ulica 3., III., telefon 23-27.

Voznik se dobi ter stalne vožnje

se sprejmejo pri

1651

tvornici cementnih izdelkov

Jos. Cihlár

Ljubljana, Dunajska cesta 67.

Proda se jabolčnik in hruševce

najboljše vrste, v sodih in cele vagone. najfinišje kakovosti.

Gradeč, Annenstraße 61.

1798

Kupujem:

les za jame od 12 cm naprej
mehak okrogel les, [na nt,
smrekovo lubje] lansko in
čreslo] letošnje,
kostanjev les] od 10 cm
hrastov les] naprej,

Prosim ponudbe s skrajnimi cenami, množino in navedbo roka za oddajo.

VINKO VABIC,

Zalec 9, Južno štajersko.

Kulturno poslovanje. Takojšnje plačilo proti duplikatom.

Kneza Auersperga TERMALNO KOPALIŠČE

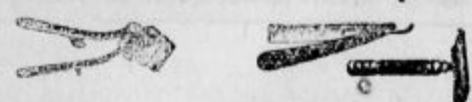
Toplice na Kranjskem

Železniška postaja: Straža-Toplice. — Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

BOGATI RADIOAKTIVNI VRELCL

37% naravne toplote. Odlično učinkujoči pri revmi, trganju, neuralgijah (ischias), ekzudah itd. Bazen, posebne kopeli, močvirne kopeli, elektroterapija, masaža, Lepa lega, gozdov bogata okolica, sobe za tuje, restavracija. — Prospekti in pojasnila brezplačno pri KOPALISKEM RAVNATELSTVU.

Dobri brivski in lasesstrižni aparati

1. a britev iz srebro-jekla K 350, 4, 5; varnostni brivski aparati, poniklani K 3, 5, zn. »Periekt« s 6 rezili K 16, 20; dvo ez. rez. rezila tucat K 5, 6, 1. a lasesstrižni aparati K 11, 12. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošilja po povzetju ali predplačilu c. in kr. dvorni založnik JAN. KONRAD, izvozna trdka, Brnx št. 1755, Češko. 111

Konjak

Pri slabostih vsled starosti, težkočah v želodcu in rekonvalescenci je staro vino-konjak prav poživljalec življenjskih sil. 4 politterske steklenice se pošiljajo franko z zabojem za K 88.—.

Vino

beli in rdeči burgundec od 56 l višje K 6'80 liter.

BENEDIKT HERTL

1326

veleposesnik na gradu Golč pri Konjicah, Štaj.